

**Koronadvale på Skåtøy.**

Sosialt liv bråstoppet, men Øyliv er naturgitt litt isolert og vi innfødte tilpasser oss greit til situasjonen.

Ukehandel i byen er vi vant med, men fredgspils på Jensemenn uteblir. Nærhet til natur gjør familieturer populære i finværet. På kort sikt OK, men hvor lenge varer det?

Tor D



epost: [skatoy.flaskepost@gmail.com](mailto:skatoy.flaskepost@gmail.com)  
mobil: 90678830

**Ølsmaking på Lokalet**

Mellom 40 og 50 øyværinger inkludert tilreisende fra Gjerstad, Rauland og andre steder kom til kvelden med ølsmaking på Lokalet lørdag 7. mars.

Der fikk vi å høre, lære, se, lukte og smake fra den edle kunst det er å brygge godt øl. For tredje gang fikk vi faglig interessante foredrag med bilder ispedd morsomme kommentarer vekselvis fra de to uatskillelige bryggeri-kunsts Knoll og Tott begge med tilknytning til Skåtøy.

Dette var kjempebra på alle måter, hvorved det herved fremmes et folkekrav om en årlig tradisjon!



*Anne Longvik fra Rauland pleier vanligvis å intervju Skåtøy-folk om festivaler og slikt, men denne kvelden var hun sammen med noen venner her som gjest.*

Anne har lang fartstid som ølsmaker fra dyrskuen i Seljord. Med natur og folkelig godt forankret i dalstrøka innafor trekker Stråholmen og Jomfruland henne hit, men også til Skåtøy med sin dugnadsånd og godt øl. Det gode liv i de små forhold er viktig både for fjell og kyst;

«Folk må bu i husa veit du» avslutter Anne med et smil etter en liten prat med Flaskeposten.

Publikumeren fra Gjerstad var også blid og fornøyd, men han vippet Flaskepostens journalist av pinnen ved å fortelle om at han stod for kveldes store premie, en gratis spasertur for to fra Brokeland til Søndled. Den detaljerte reisebeskrivelsens veier og steder gikk så fort med tildels skumle og ukjente navn som Fiane, Bruåsen, Daleveien osv i en eller annen rekkefølge. Det eneste trygge var at, kom en levende fra en slik tur, endte den i alle fall i en bukt ved sjøen i Søndled.

Siden det hverken var premie for beste øl eller utlodning? kokte resten av intervjuet vekk i kålen. Eller rettere sagt i Else Maries utmerkede ertesuppe som etter ølsmaking ble nydt med velbehag av de fremmøtte ølhunder.

Seks forskjellige slags øl ble presentert, smakt på og bedømt, og i motsetning til ved vinsmaking skal øl heldigvis svelges.



*Må vi ta det de sier med en klype salt?*

## UFORMEL PRAT OM ØL OG SMAKING AV ØL.



Pumpeviktangen presenterte:

**Vossaøl, Våryr, Juleøl.**

HoP Brewing Crew - Bryggeri Banken presenterte: **Brooklyn lager, Magic Blonde, Hentesweiss (Hveteøl)**

Det 6 forskjellige øltypenes resepter, fremstillingsprosess, lagringsegenskaper osv. ble presentert i detalj ispedd mye humor, historier og anekdoter ved hjelp av både video og bilder. Det kan ikke refereres det må oppleves. Den mest lettfattelige lærdommen var at kjedelig ekstrem renslighet og nøyaktighet må til for å brygge et godt øl, og at en alkoholgehalt som krever salg på polet også bidrar til god smak på øl.

Knoll og Tott hadde rigga til lapper for registrering av ølets poengscore for utseende, lukt og smak. Lappene ble samlet inn og registrert i regneark og

resultat presentert, her var det ikke noe tull og vinnerne ble:

**Vossaøl** fra Pompeviktangen og

**Brooklyn lager** fra HoP, som begge fikk samme score fra publikum.

Og skulle noen komme til å vinne gåturen fra Brokeland til en bukt i Søndledsfjorden bør de nok sponses med en ryggsekk hver med dette ølet.



*Bak disken stod Lokal-sjefen sjøl - Tina.*

*Med et smil passet hun på at alt var i orden når folk ble servert mat og drikke.*

### Metode-evaluering

Undertegnede og enkelte andre ølhundstatistikere reiste en betenkning om det var riktig å vektlegge utseende og lukt like mye som smak?

Spesielt med mange godt voksne i smakspanelet kan det bli systematiske feil. Med musing og lese-briller er det lett å se at bedømming av utseende fort kan bli feil. Og om syn, lukt- og smaksorganer svekkes jævnt med, og like fort som syn med årene er vanskelig og observere og korrigere for.

Hva en svaksynt gammel gubbe ser i lampelys kan umulig være like viktig som det at han smiler fornøyd etter en slurk øl han synes smaker godt?

**Øl er i alle fall øl** skrev Prøysen i sin øl-vise, men er det det?

Nå er det viktigere enn noen sinne med lokal kortreist produksjon av alt som går an. Vi må hegne om det lokale.

Masseprodusert utenlandsk industriøl må ikke ødelegge for 9000 år gamle kulturskatter, tradisjoner og smaksopplevelser skjult i norsk ølbrygging, bare fordi det er kuult og internasjonalt.

Et skrekkenes eksempel i så henseende er Corona-ølet med den jålete limeskiva i tuten på en ølflaske av klart glass. Merkevaren Coronaøl ble først brygget av tyske immigranter i Meksico på 1920 tallet og der var de hygieniske forhold så dårlige at de stappa en limebit i flasketuten for å hindre fluer i ølet.

I følge Wikipedia inneholder coronaøl rug, mais, humle og gjær og det høres ikke så ille ut, men i tillegg inneholder det «Propylene glycol alginate» fyttilgrisen - det høres fælt ut - vi kan ikke drikke sånt, nei takke oss til øl fra HoP og Pumpeviktangen. La oss på Skåtøy være enige om at alle former for Corona, er noe fæle greier vi ikke vil ha på Skåtøy, og at hver og en av oss gjør vårt beste for å hindre at Corona får fotfeste på øya.

Uansett verdenskatastrofer, der enkelte medier, politikere og andre dessverre tenderer til å bruke slikt som salgsfremmede for seg selv, er det viktig å balansere følelser og fakta.

Da er det godt å vite at «Propylene glycol alginate» ekstraheres fra vanlig knuppelang og det er det jo nok av på Pumpeviktangen, dersom det har noe for seg å putte det opp i lokalbrygget øl

*Tor D*



## Skåtøy - Sangpotenes møtested

Prestestranna Vel Vel Vel med frontfiguren Tom Jackie dro fullt flerbrukshus på Skåtøy.

Sangpoetene er veldig fornøyd med det, fordi vår drift er avhengig av at publikum stiller opp. Som en bitte liten lokal konsertarrangør med noen få arrangementer i løpet av et år, har vi har dessverre noen ganger erfart for dårlig oppslutning fra publikum. Spesielt ved våre bestrebelsler på å arrangere større konserter i Skåtøy kirke en gang i blant.

Forhåndssalg av billetter av til Prestestranna var skremmende dårlig, men billettsalget tok av dagen før konserten.

Det har skjedd noe med publikum, de venter og ser før de bestemmer seg?

Det er vanskelig for styret i Sangpoetene nå frem med markedsføring, og å forstå hva som må til for å trekke tilstrekkelig antall publikummere.

Nå strømmet publikum til Skåtøy fra øydistriktet og fastlandet, ikke bare fra Kragerø, men Bamblinger med taxibåt og noen slengere fra både Drangedal og

Gjerstad dukket opp.

På flerbrukshuset var stemningen god fra første nummer med synlig glede og mye latter blant publikum.

Det var også interessant, hyggelig og oppløftende å se at god gjeng med ungdommer helt ned i tenårene stilte opp. At Tom Jackies humor og vise-univers skapt for 30 år siden, med litt justeringer og tilpasninger til vår tid, appellerer til ungdom er flott og viser at han har gjort mye bra riktig opp gjennom årene.

Med en uvanlig stor ungdomsgjeng på konserten ble det litt mer «luft i luka» enn det Sangpoetene vanligvis erfarer.

Men det gikk bra, ungdommen var tilsnakkens og bidro til god stemning på konserten der yngste publikummer var i tenåra og eldste i 80 årene.

Med pågående forgubbingen på Skåtøy, i skjærgården og hele kommunen ønsker og trenger Sangpoetene ungdom - så takk for at dere stilte opp på denne konserten og velkommen til våre fremtidige konserter.

*Tor D*

## Det skjer på Skåtøy



SKÅTØY KAFÉ

### Kjære gjester

!Fra vi lukket dørene i høst har vi trippet for kunne åpne kaféen igjen for en ny sesong og vi gledet oss stort til å se dere igjen. Dessverre har det skjedd store endringer på kort tid og vi står alle i en spesiell situasjon. Skåtøy Kafé følger myndighetenes anbefalinger og retningslinjer og vil derfor holde midlertidig stengt, men ber dere følge med i sosiale medier og på våre nettsider da vi kontinuerlig gjør vurderinger og står klare for å kunne åpne for sommeren 2020.

*Hilsen fra oss på Skåtøy Kafé*



## Skåtøy Kirke



Følgende er planlagt i april, men med **forbehold pga. tiltak mot Koronaviruset**. Følg med i nyheter  
**Tor 9.april (Skjærtorsdag) kl. 1800: Gudstjeneste** med prest Harald Gulstad, organist Jorunn Myhre.  
Oftring til menighetsarbeidet. – Påskemåltid.

**Søn 12.april (1. påskedag) kl.1130: Gudstjeneste** med prest Harald Monsen, organist Jorunn Myhre.

Oftring til Kirkens bymisjon. – Kaffe og kaker

**Søn 26. april. Gudstjeneste** med konfirmasjon.

Mer info kommer senere

*Velkommen Skåtøy menighetsråd*

### Lokalet - vårt eget hus.

Årsmøte planlagt To 26 Mars Kl 18 **er utsatt inntil videre.**

*Hilsen Lokalstyret*

Velkommen til Huskestua – kl 18 følgende mandager på Lokalet  
30 mars, 20.april, 11.mai, tur lørdag 6.juni, **er avlyst inntil videre**

*Hilsen styret.*



### Skåtøy – sangpoetenes møtested.

Sangpoetenes årsmøte planlagt til  
**lø 28 mars er utsatt inntil videre.**

Agenda er vanlige årsmøtesaker/ Innkommende saker må sendes til styret en uke før årsmøte/ Tradisjonen tro planlegger vi en konsert etter årsmøtet, mer detaljer om dette kommer senere.

*Styret!*

### Mellommyra Fritidsforening

I forbindelse med Mellommyra dagen lørdag 4.juli, ønsker vi oss noen, eller tips om noen som kan lage et barnearrangement i en eller annen form, Mellommyra vil være behjelpelig ved behov.

*Hilsen styret.*

## Værgalskap med mere?

Gjennomsnittets døgntemperatur for siste 30 døgn på Jomfruland er høyere enn tilsvarende i fjor. For februar +3,8 °C, mot i fjor +2,6°C og mot normalt -2,2°C.

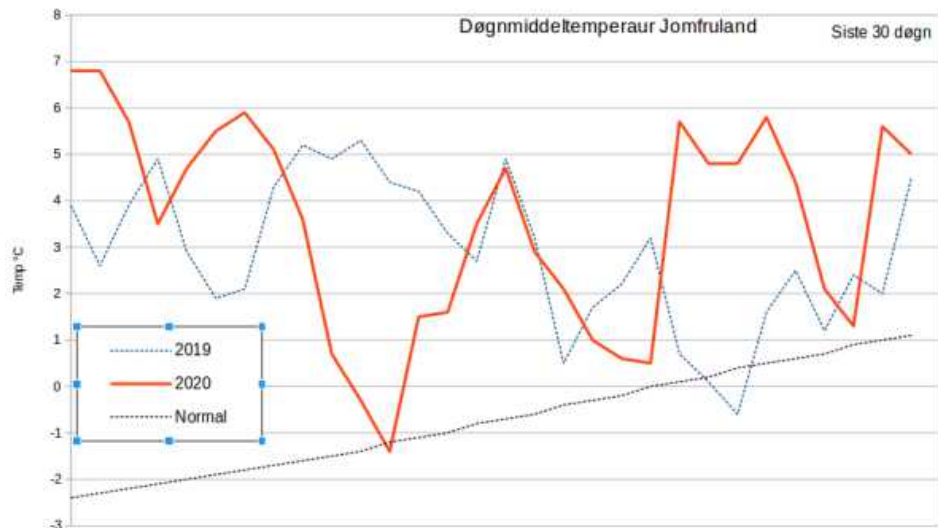
Døgnmiddel på Jomfruland viser siden midt i November kun 4 døgn med kuldegrader og videre har natttemperaturen kun bikka under null 31 ganger. På Skåtøy har det knapt vært nattis og kun et par snøfall på under 5 cm. At vinteren 2020 er den mildeste vinteren i manns minne er et faktum.

### Det er ikke bare jorda som har feber

I disse brutale koronatider fortøner en mild vinter og langsiktig global oppvarming seg med rette som uvesentlig.

Krisen vi nå er inne i viser med all tydelighet hvor sårbart vår moderne verden er. Vårt gode, spesialiserte og høyteknologiske helsevesen i Norge risikerer å bli slått ut av et enslig lite virus.

Det iverksettes omfattende tiltak for å hindre eller forsinke spredning av smitte, slike tiltak vil virke hvis folk er disiplinerte nok til å følge myndighetenes pålegg og anbefalinger. Fordi legevitskapskapen har dårlig kunnskap om



viruset er det selvfølgelig knyttet usikkerhet til myndighetenes tiltak. Men det er likevel deprimerende å se at enkelte mennesker gir blaffen. Det er trist hvis de mulighetene vår frihet gir for oss mennesker i samfunnet vårt skaper for mange egoistiske drittsekker.

Korona-pandemien er en ikke-varslet og uventet katastrofe med usikkert utfall, men vi vet den vil gå over. Den setter en støkk i oss og utfordrer oss alle fra individ, familie, lokalsamfunn, regioner, nasjoner til internasjonale organer og virksomheter.

### Dødsrisiko

Betrakter vi koronapandemien som en storulykke har den til nå har tatt livet av litt over 8000, i hovedsak eldre og allerede alvorlig syke mennesker i verden – det er fremdeles langt igjen til de 1,35 millioner mennesker som årlig mister livet i trafikken i verden (WHO 2018). Trafikkdød er den hyppigste dødsårsaken for barn mellom 5 og 29 år.

Risiko for død og alvorlige skader i trafikken aksepterer vi glatt når vi daglig tar med oss våre barn i bilen.

Cicero hevder at koronatiltakene i Kina i februar førte til at luftforurensningen i store deler av Kina falt med 20-30%. 5

Vedvarer reduksjonen hele året ville det anslagsvis forhindre 50-100 tusen for tidlige dødsfall årlig på grunn av forurensning.

FHI hevder at forekomst av fedme har økt med 44% i Norge siden år 2000 og nå er 23% av oss for feite. De anslår videre at dette forårsaker minst 3200 dødsfall årlig og estimerer de totale samfunnskostnadene til 68 milliarder kroner per år.

Det er nå flere i verden som dør av fedme og inaktivitet enn av fattigdom, slit og sult.

Ser en på korona i en slik overordnet dødsrisiko sammenheng representerer den trolig ikke de største utfordringene vi har i verden.

Korona er en ukjent og ikke-varslet katastrofe og skaper derfor mye usikkerhet og frykt, men den viser også at verden, og hver og en av oss evner å iverksette omfattende og dramatiske tiltak raskt når det kreves.

Over alt på jorda lever vi av og er helt avhengig av det naturen gir oss.

Med vekst og velstand har vi i moderne tid rigget oss til slik at hvis vi brått sluttet å produsere, konsumere og

forbruke alt det vi egentlig ikke trenger, kollapser verdensøkonomien.

Sundt enkelt bondevett tilsier at dette er ufornuftig og kan ikke fortsette i det lange løp. Det er kort og godt ikke bærekraftig som politikerene sier.

Vår velstand er også i ferd med å bli vår verste fiende, i alle fall helsemessig.

Vi forbruker natur og klodens ressurser i stadig akselererende tempo.

Global oppvarming er en varslet katastrofe en til to generasjoner fram i tid. Å hankses med den krever trolig også snarlige, dramatiske og tøffe tiltak.

La oss håpe at koronakatastrofen som en bieffekt åpner våre øyne slik at vi bedre ser at vi kan leve godt med de dramatiske endringer og tiltak som må til for at våre barn og barnebarn skal få et godt liv.

## Tanker ved reises slutt

*(ved Tormod Hammerø)*

Det var en vemodig og rar følelse å spasere mot kirka på Skåtøy fredag for å overvære Alf Cranners begravelse.

Ingen biler og nesten ingen folk å se, inne i kirka var det god avstand mellom folkene. Normalt ville kirka vært fylt til siste rad, og det hadde stått tett med folk ute. Korona-tiltakene var iverksatt for fullt. Bare to-tre dager tidligere ville det sett annerledes ut. Det var både riktig og viktig at mange holdt seg hjemme, spesielt utsatte grupper, både eldre og yngre. Det var nok svært mange fra Kragerø og Skåtøy og potensielle tilreisende som følte sterkt på sitt eget fravær denne dagen.

Rart å tenke på da, at i fjor var kirka full på konserten med Alf og Knut Reiersrud.

I kirka satt vi tre i vår familie på behørig avstand fra andre oppmøtte. To og tre og fire satt vi på hver benkerad bakover. Ikke fritt for at man føler på et ekstra alvor under seremonien.

Når Jan Cranner starter bisettelsen ed å synge sin fars «Skjærgårdsvise» var Alf sterkt nærværende og tilstede.

Tror nok han hadde nikkert smilende og 6

*Tor D*

anerkjennende til den fremføringen. Sterkt og rørende var det også med alle de gode minneordene. Sønnen Mortens fortellinger om far og bestefar, vennen Harald Stanghelle og talen til Åse Kleveland. Hun sang også «Danse, ikke gråte nå», akkompagnert av Steinar Ofsdal for anledningen på hjemme-snekret fløyte av et plastrør. Nydelig låt det, selv om fløyta ble til i sakristiet i kirka kort tid før seremonien.

Jan Erik Vold fortalte om hvor viktig Alf hadde vært for visebølgen i Norge fra 60-tallet og fram til i dag. En tydelig beveget Ole Paus fremførte Sjømanns-vis slik Alf tonesatte den.

Tor Dønvik, venn gjennom mange år og Skåtøygutt holdt et levende minneord om Alf i Åsvika, Alf på tur i Skottland sammen med Finn og Tom-Edvard i fotsporene til Robert Burns.

Skuespiller og svigerdatter Anneken von der Lippe leste dikt og visesanger Kari Svendsen sang «Å den som var en løvetann» akkompagnert av Knut Reiersrud og Roger Arentzen.

Tilsammen gjennom alle disse minneordene og musikalske framføringene ble vi tatt med på en reise gjennom Alfs liv,

som menneske, musiker og kunstner. Vi ble kanskje enda litt bedre kjent med hvem han var og hva han har betydd for så mange innen kunst, kultur og musikk siden tidlig 60-tall.

En fin minnestund ble det etterpå på «Lokalet», den siste sammenkomsten på en stund i disse koronatider. Crannerfamilien hadde beregnet mat og drikke til en samling uten koronakarantener, så det var rikelig av alle slag til alle fram møtte. Forøvrig var det vel det eneste stedet i Kragerø kommune denne dagen som var åpent for felles bevertning. Steinar Ofsdal fant fram plastrør-fløyta si igjen og spilte Kjempeviseslåten for oss, og Jan Erik Vold hadde noen ekstra minneord på lager som han delte med oss der.

Alf var hele tiden sterkt nærværende på Lokalet i Åsvika, bare noen meter fra hytta han har tilbrakt så mye tid på. At undertegnede fikk mulighet til å avrunde dagen med en kognitur og en bayer i skjærgården sammen med Tor og Tobben kjentes helt riktig.

Om Alf er borte vet vi at musikken hans lever videre. Gjennom Alfs sterke tilknytning til Skåtøy føler vi at vi er med på å eie visene hans også. Jeg er



sikker på at vi kommer til å høre visene hans her på øya ved senere anledninger, tolket av andre visevenner.

Takk, Alf.

*Tormod Hamnerø*

## **Alf Cranner til minne.**

*(ved Tor Dønvik)*

Fredag 13. mars tok vi en verdig, høytidsstemt og varm avskjed med Alf Cranner i Skåtøy kirke.

Alt som burde og kunne sies til minne om Alf blir fort til en bok.

Derfor nøyer jeg meg med et av de beste minnene jeg har fra mitt mer enn 40 årige lange vennskap med Alf.

På 90 tallet har Lars Klevstrand konsert på gamle Stoppen Halv på torvet i Kragerø. Jeg, Gerd, Alf og Trygve Bjørn tar koggen til byen for å gå på konsert.

Etter konserten er Alf og hans visevenn Lars (og vi andre) opprømte, og i god stemning etter en flott konsert.

I en vakker varm og vindstille, men bekmørk høstkveld drar vi alle hjem til Åsvika, der Lars skal bo på hytta til Alf.

Under det svake lyset fra stjernehimmelen blir båtturen vakker, ja nesten magisk. Derfor tar vi en ekstra runde innom Rauane på hjemveien.

Med skrekkblandet fryd konstaterer Lars Klevstrand at det går an å finmanøvrere en kogg blant Rauanes mange båer, skjær og trange løp i bekmørke.

Vi fortøyer koggen i det trangeste sundet på en av Rauanes ytterste holmer, hvor vi går i land.

For meg er dette kjent landskap, og noe jeg er vant med. Svabergene på holmen er både mørke, kuperte og sleipe og glatte i vannkanten. Det slår meg at dette kanskje er uforsvarlig når jeg i stjernenes glans skimter; de to trubadurer som støtter hverandre; Trygve Bjørn på sine evinnelige tresko og geitebonden Gerd fra Folldalsfjella; alle stultrer de seg over knausene ut mot havet, mens jeg

fortøyer koggen skikkelig. HMS til tross går det bra og der i vannkanten ytterst på Rauane opplever vi en spontankonsert.

Alf og Lars arm i arm med ryggen til oss synger ut over det uendelige havet som forener lille Skåtøy med hele verden:

«Vi skal ikkje sova burt sumarnatta».

De synger for seg selv, for oss, for ærfugl og måker, og for hele verden under stjernehimmelen.

Dette diktet av Åslaug Låstad Lygre tonesatte Geirr Tveit spesielt for Alf og han spilte den inn på plata «**Rosemalt Sound**» i 1967, og Lars Klevstrand gjorde det samme på sin plata «**Vi skal ikkje sova**» i 1968.

Stemning er ikke mindre opprømt når vi drar inn til Åsvika og der stikker innom Ester og Trygve slik som vi ofte pleier.

Rundt stuebordet i Åsvika går historier ispedd en og annen vise om sjø, natur og skjærgårdsliv som vi alle er så glad i.

Det føles nesten som Evert Taube sitter sammen med oss. Og det er ikke så langt unna heller da Trygve Bjørn spør Lars Klevstrand om han kan den visa med "den norske hesten". Det viser seg at både Lars og Trygve Bjørn kan sin Taube.



Trygve Bjørn hadde snappet opp "den norske hesten" fra kanskje den vakreste av Taubes skildringer av skjærgårdsliv og natur i hans viseunivers **"Inbjudan till Bohuslän"**

Visa er lang og en verselinje lyder; *"Här svallar myllan lilabrun kring plogen, när Anders plöjer med sin norska häst."*

Jeg vet at slike enkle, varme, nære møter og opplevelser i skjærgården var noe av det vår, og Norges store visesanger Alf Cranner satt mest pris på av alt her i livet.

Så kjære Alf takk for at du var akkurat den du var, – og for alt du ga oss.

På Skåtøy er tomrommet stort etter deg, men – heldigvis fullt av gode minner.

## Info fra Skåtøy Vel.

Styret i Skåtøy Vel hadde planlagt førstehjelpskurs med hjertestarteren for medlemmene. Dette utsettes inntil videre grunnet Korona situasjonen.

Vi har fått info om at vi trenger varmeskap til hjertestarteren. Dette vil ordnes i nær framtid (Vidar).

Brannpumpene får tilsyn og er operative i løpet av mars.

Ellers jobber styret videre med fartsreduserende tiltak og med utbedring av resten av Skåtøyveien.

Vi er takknemlige for innspill og forslag til ting og tang vi bør ta tak i.

Hilsen Randi Roer (Leder)  
randi.marie.roer@gmail.com .  
Vidar Ødegaard.

v-oed@onlin.no  
Karina Holm  
Karina-agnete@hotmail.com  
Mia Lyngstad.  
Mia.lyngstad@gmail.com  
Terje Stubbene  
Terje.stubbene@gmail.com

## Smultringer?

Dersom det ikke kommer nye restriksjoner fra myndighetene, vil Smultringbua på Darefjeld være åpen første lørdagen i påskeuken,  
**4. April fra 13.00 til 16.00.**

Bestillinger mottas med takk på SMS til 91379248. Betaling med kort eller vips.

Unn deg en varmebehandlet, coronafri smultring i disse tider

*Mvh Nina*

## Skjønt & Grønt AS

Selskapet vil primært tilby hage- og hytteservice. Jeg ser for meg å drive lite, men godt, og vil ikke ta på meg mer enn jeg vet jeg kan klare. Vil i all hovedsak bruke meg selv som arbeidskraft.

Kan tilby tjenester som dette;

Hagearbeid - Vår-sjau (herunder lufting av plen, beskjæring, beplantning osv), jevnlig stell av hager/bed/plen, egentlig det meste av forefallende hagearbeid.

Rengjøring - Vårrengjøring, vindusvask, utvask ved hytteutleie osv.

Oppussing/malerarbeid - Maling innen-dørs (vegger, lister, vinduer).

Kontakt detaljer; 94 40 36 24 /  
mia.lyngstad@gmail.com

*Hilsen Mia*

Det er fint med kortreiste lokale tiltak på Skåtøy. Og som det fremgår av foregående dekkes nå behov både for å fylle maven og å stelle haven.

*Red. kommentar Tor D*